

**Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70,
příspěvková organizace**

Pastviny 70, 624 00 Brno

www.zspastviny.cz

PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Ředitelka školy: Mgr. Markéta Olbertová

Zpracovali: Mgr. Kateřina Černá, školní metodik prevence pro 1. stupeň
Mgr. Martin Dufek, školní metodik prevence pro 2. stupeň

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. Identifikační údaje školy	3
3. Charakteristika školy	5
4. Analýza výchozí situace.....	5
5. Cíle MPP	6
5.1. Dlouhodobé cíle	6
5.2. Krátkodobé cíle	6
6. Realizace MPP.....	7
6.1. Trvalé úkoly pedagogických pracovníků	7
6.2. Metodické, učební materiály a další pomůcky	7
6.3. Metody a formy práce.....	7
6.4. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků	8
6.5. Preventivní programy a jednorázové akce	8
Závěr	10

1. ÚVOD

Minimální preventivní program (dále rovněž „MPP“) ve školním roce 2023/2024 vychází z metodického doporučení a metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování, schváleného vedením MŠMT pod č. j. 21291/2010-28.

MPP je zpracován na jeden školní rok v souladu s platnými právními předpisy a na základě příslušných metodických pokynů. Podle MPP se uskutečňují veškeré preventivní aktivity a na jeho realizaci se podílí celý pedagogický sbor a odborníci, kteří se zabývají prevencí rizikového chování (popř. také zákonní zástupci).

MPP je určen žákům a také pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům školy. Má vést ve svých důsledcích k jejímu pozitivnímu klimatu. Tento program byl měl zároveň eliminovat kázeňské problémy žáků ve škole i mimo ni.

2. Identifikační údaje školy

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace
Adresa školy	Pastviny 70, 624 00 Brno-Komín
E-mail	sekretarka@zspastviny.cz
www stránka	www.zspastviny.cz
Telefon	541 223 119
Ředitelka školy, speciální pedagog	Mgr. Markéta Olbertová
E-mail	olbertova@zspastviny.cz
Zástupkyně ředitelky pro I. stupeň	Mgr. Alena Göőzová
E-mail	goozova@zspastviny.cz
E-mail	kubenova@zspastviny.cz

Zástupkyně ředitelky pro Montessori třídy	Mgr. Martina Bláhová
E-mail	blahova@zspastviny.cz
Zástupkyně ředitelky pro Školní poradenské pracoviště a výchovná poradkyně pro II. stupeň	RNDr. Renata Závodná
E-mail	zavodna@zspastviny.cz
Školní metodička prevence pro I. stupeň	Mgr. Kateřina Černá
E-mail	cerna@zspastviny.cz
Školní metodička prevence pro II. stupeň	Mgr. Martin Dufek
E-mail	dufek@zspastviny.cz
Výchovná poradkyně pro I. stupeň	PaedDr. Lenka Březinová
E-mail	brezinova@zspastviny.cz
Školní psycholožka	Mgr. Dušana Jurková
E-mail	jurkova@zspastviny.cz
Školní speciální pedagožka	Mgr. Vendula Petrovská
E-mail	petrovska@zspastviny.cz

3. Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Pastviny 70 je sídlištní škola, která se nachází na okraji městské části Brno - Komín na rozlehlých pozemcích blízko zeleně.

Škola využívá multifunkční školní a dopravní hřiště, plavecký bazén a dvě tělocvičny. ZŠ a MŠ Pastviny 70 je úplná základní škola, která sdružuje mateřskou školu, základní školu pro první a druhý stupeň, školní družinu a školní jídelnu.

Ve škole vedle běžných tříd jsou třídy s alternativní výukou podle pedagogiky Montessori.

Od září školního roku 2013/14 je na prvním stupni zařazena výuka matematiky dle metody profesora Hejného, která je aplikována v první a druhé třídě. Následně se přechází na matematiku vyučovanou klasickou metodou.

ZŠ a MŠ Pastviny 70 má statut Fakultní školy PdF MU.

Školní poradenské pracoviště

Od školního roku 2016/2017 funguje na naší škole Školní poradenské pracoviště, jehož kolektiv tvoří školní psycholog a vždy dva školní metodici prevence, výchovní poradci a speciální pedagogové. Od školního roku 2019/2020 je nově jmenována zástupkyně ředitelky pro ŠPP. Hlavním cílem všech pracovníků ŠPP je prevence a řešení problémů vzniklých v průběhu školního roku. Všichni členové ŠPP spolu úzce spolupracují nejen při prevenci, ale i při řešení daných problémů. Pracují navzájem spolu, s rodiči, s vedením školy a případně s příslušnými organizacemi, které se zabývají sekundární prevencí. V případě výskytu závažného problému třídní učitel informuje členy poradenského pracoviště a vedení školy. Podle závažnosti problému se členové ŠPP dohodnou na jeho řešení.

	Počet tříd	Počet ročníků	Počet žáků	Průměrný počet žáků na třídu	Kapacita Školy
I.stupeň	20	5	481	24	
II.stupeň	14	4	329	24	
Celkem	34	9	810	24	850

4. Analýza výchozí situace

Prioritou je nastavit žákům vzorce správného chování, nastolit správný hodnotový systém a respektování pravidel. Rozvíjet a podporovat žáky ve volnočasových aktivitách a preventivně působit při experimentování s návykovými látkami, především při užívání žvýkacího tabáku.

Ve spolupráci s ŠPP usilujeme o podporu žáků, kteří jsou ohroženi školní neúspěšností zaměřujeme se na jejich adaptaci a začlenění do třídního kolektivu.

K rozvoji správného a přiměřeného chování žáků budeme nadále realizovat efektivní třídnické hodiny. Na nich se podílí třídní učitelé, školní psychologka a metodikové prevence a v rámci těchto pravidelných setkání budou řešeny aktuální problémy ve třídě a následně vyhodnoceno klima třídy. Na základě zjištění budou realizovány preventivní programy.

Na naší škole působí školní parlament. Každou třídu reprezentují dva zástupci. Ze školního parlamentu také čerpáme podněty pro preventivní činnost.

Dále se budeme soustředit na vedení žáků k toleranci, spolupráci, respektu a k upevňování vzájemných vztahů mezi žáky, také k dovednosti řešit přiměřeně vzniklé konflikty.

Především je nutné vést žáky ke správnému životnímu stylu, upozorňovat na rizika užívání návykových látek. V dnešní konzumní společnosti je problém v respektu k hodnotám. I toto je důležitý úkol – vést žáky k respektu, k duševním i materiálním hodnotám.

Tímto je možné napomoci k vytváření dobrých vztahů mezi žáky a eliminovat vyloučení některých žáků z kolektivu.

5. Cíle MPP

Základním cílem prevence je především předcházení nežádoucím jevům. Jejím úkolem není je zcela vymýtit, nýbrž je dostat pod kontrolu, regulovat je a zamezit jejich vzniku a šíření, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u žáků.

5.1. Dlouhodobé cíle

- a) Bránění a snižování výskytu rizikového chování
- b) Systém spolupráce se zákonnými zástupci žáků v oblasti prevence rizikového chování a zkvalitnění informovanosti zákonných zástupců o aktuálních problémech (nebezpečí související se šikanou, dále užíváním internetu, tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek)
- c) Zvyšování schopnosti žáků činit zodpovědná a informovaná rozhodnutí
- d) Výchova ke zdravému životnímu stylu (ochrana svého fyzického i duševního zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity)
- e) Zkvalitňování právního povědomí
- f) Rozvoj osobnosti žáka a posilování pozitivních životních postojů a hodnot (empatie, schopnost pomoci druhým (v rámci rodiny, školy a společnosti)
- g) Podpora sebedůvěry a optimismu v dětech, motivace k plnohodnotnému životu a správnému uspořádání žebříčku hodnot
- h) Motivovat žáky k zásadám zdravého životního stylu (zdravá výživa, fyzická a psychická hygiena, hodnota zdraví)

5.2. Krátkodobé cíle

- a) Podpora **chování v souladu se školním řádem** (úcta k cizímu vlastnictví, nežádoucí projevy chování, záškoláctví, neplnění školních povinností)
- b) **Umění komunikace** nejen mezi vrstevníky, ale i dospělými (respekt, slušnost, etiketa, tolerance, empatie)
- c) Zajištění dostatečných informací o **závislostním chování**, jeho rozpoznávání a o možnostech pomoci při jeho výskytu (zneužívání a snadná dostupnost žvýkacího tabáku)

- d) Výchova k **finanční gramotnosti** (informace o finančních institucích, spravování vlastního a rodinného rozpočtu, rizika zadluženosti)
- e) Správné a smysluplné **využití volného času**
- f) Aktivita zaměřené na **rodičovskou veřejnost** (posilovat vzájemnou komunikaci a důvěru, realizovat školní akce určené pro rodiče a žáky – besedy apod.)
- g) Práce s **klimatem třídy**, rozvoj a metodická podpora třídnických hodin
- h) Vedení žáků k toleranci různých způsobů vzdělávání a školní práce, úsilí o navázání kontaktů a podpora atmosféry spolupráce mezi žáky všech vzdělávacích větví na naší škole
- i) Mapování a hledání ideální volby preventivních metod pro problém sebepoškozování a poruch příjmu potravy

6. Realizace MPP

Na realizaci MPP se podílí vedení školy, školní metodikové prevence, školní psycholog, výchovní poradci, speciální pedagogové a ostatní členové pedagogického sboru.

6.1. Trvalé úkoly pedagogických pracovníků

- a) Seznámení se s interními materiály školy (minimální preventivní program, programové aktivity pro třídní učitele, materiály na třídní schůzky, plán akcí pro školní rok 2023/2024 – zpětná vazba, vyhodnocení dotazníku rizikového chování žáků, aktuální legislativa, třídnické hodiny – témata prevence, evidence a systém specifické prevence)
- b) Účast na proškolení pedagogických pracovníků v problematice rizikových projevů chování u dětí – diagnostika, řešení, prevence, poradenství atd.
- c) Vzájemná kooperace mezi pedagogy
- d) Zakomponování preventivních aktivit do tematických plánů v jednotlivých předmětech
- e) Získávání a posilování důvěry žáků vůči pedagogům
- f) Vnímavost vůči projevům žáků a jejich celkovému chování (vč. jeho změn a změn ve školních výsledcích)
- g) Poskytování informací žákům ve výuce i mimo ni
- h) Včasné upozornění rodičů při výskytu rizikového chování žáků, participace na jeho řešení
- i) Sledování absence žáků (skryté záškoláctví)
- j) Podpora schopnosti žáků vyjádřit svůj názor, a to především na problém, který se jich dotýká

6.2. Metodické, učební materiály a další pomůcky

- a) Materiály z oblasti prevence rizikových projevů chování jsou pro pedagogy k dispozici v kabinetu ŠMP
- b) Nástěnka ŠMP v přízemí školy, která obsahuje důležité aktuální dokumenty, popř. kontakty na odborníky
- c) Materiály pro prevenci rizikového chování na školní rok 2023/2024 ve školním teamu Školní poradenské pracoviště, složka Prevence rizikového chování
- d) Informace na webových stránkách školy

6.3. Metody a formy práce

V průběhu školního roku plánujeme spolupráci s lektory v rámci připravovaných preventivních programů. Realizace jednotlivých programů bude uzpůsobena podmínkám a aktuální epidemiologické situaci. Další část realizace preventivních programů bude směřovat do třídnických hodin.

Při běžné realizaci využíváme nejčastěji následující metody a formy práce:

- a) výuka (výklad, diskuze, besedy, problémové vyučování, práce s internetem – vyhledávání informací, prezentace, referáty, slohové práce, výtvarné práce)
- b) třídnické hodiny (preventivní programy, diagnostika klimatu třídy)
- c) třídní akce (výlety, školy v přírodě, LVK, soutěže)
- d) individuální, týmová práce s problémovým žákem
- e) besedy a přednášky s odborníky, diskuse
- f) sportovní turnaje
- g) adaptační kurzy – VI. ročník
- h) celoškolské projekty
- i) konzultační hodiny pedagogů školy
- j) poradenská činnost výchovných poradkyň, školních metodiků prevence, školní psycholožky
- k) spolupráce se zákonnými zástupci žáků

6.4. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

- a) seznámení zákonných zástupců s problematikou rizikových projevů chování u žáků na třídních schůzkách, hovorových hodinách, v nutném případě na mimořádných třídních schůzkách, konzultacích s pedagogy, to vše individuálně i kolektivně
- b) diagnostika a řešení aktuálních problémů se zákonnými zástupci žáků
- c) usilujeme o realizaci preventivního programu pro rodiče (viz plánovaný preventivní program)

6.5. Preventivní programy a jednorázové akce

Preventivní programy I. st.

Jak již bylo zmíněno výše, budou realizovány programy ve spolupráci metodika prevence a školního psychologa.

Organizace	Název programu	Třídy	Termín
Metodik prevence a pedagogové školy	Zdravý životní styl	1.-5. ročník	celoročně

Jednorázové akce I. st.:

Akce	Třída	Instituce, lektor	Plán
Za zavřenými dveřmi	4. a 5. ročník	třídní učitelé, metodička prevence	celoročně
Prevence rizikového chování v dopravních	1. a 2. ročník	Odbor dopravy magistrát města Brna	celoročně (teoretická a praktická část)

prostředcích			programu)
Normální je nekouřit	1.- 5. ročník	metodička prevence, školní psycholožka	celoročně
Internetem bezpečně	3. a 4. ročník	Podané ruce	2. pololetí šk. roku

Preventivní programy II. st.:

Organizace	Název programu	Třídy	Termín
Metodik prevence a pedagogové školy	Zdravý životní styl	6. – 9. roč.	celoročně

Jednorázové akce II. st.:

Akce	Třída	Instituce, lektor	Plán
Adaptační kurz – vícedenní pobyt	VI. A, VI.B., VI.C, VI.M	třídní učitelé, školní psycholog, lektori - Aktiv21	září 2023
Za zavřenými dveřmi	6. – 9. ročník	metodik prevence II. stupně	celoročně
pplk. JUDr. Jaromír Badin – „Drogová kriminalita a my v roce 2023“	VIII.A, VIII.B, VIII.C	lektor – Agentura JL	říjen 2023
Preventivní program Policie ČR – Závislosti na návykových látkách	VII.A, VII.B, VII.C, VII.M	Police ČR	březen, duben, květen 2023
Docela velké divadlo - „Tři mušketýři“	VI.A, VI.B, VI.C, VI.M	lektor – Agentura JL	duben 2023
Na tělo – prevence v oblasti sexuální výchovy	IX.A, IX.B, IX.C, IX.M	lektori VIDA centrum Brno	listopad 2023
ANABELL – workshop poruchy příjmu potravy	7. a 8. ročník	Lektori ANABELL centrum Brno	únor, březen 2023

Září 2023 až červen 2024:

Další akce a programy v rámci prevence budou probíhat dle nastavených pravidel. Témata a časy konání jednotlivých programů se mohou změnit podle aktuální potřeby a nutnosti.

Na škole působí celá řada zájmových kroužků sportovních, kulturních a jiných. Jejich seznam je v oficiálních dokumentech školy.

Pravidelné pracovní semináře určené pro školní metodiky prevence v Poradenském centru – Brno, Sládkova 45.

Studium ŠMP na NIDV.

Řešení konkrétních případů spojených s výskytem sociálně nežádoucích jevů.

PP bude na konci školního roku vyhodnocen.

V Brně dne 25. 9. 2023

.....
Mgr. Markéta Olbertová
ředitelka školy

.....
RNDr. Renata Závodná
zástupkyně ředitele pro ŠPP

.....
Mgr. Kateřina Černá
metodička prevence pro 1. stupeň

.....
Mgr. Martin Dufek
metodik prevence pro 2. stupeň
.....

Mgr. Dušana Jurková
školní psychologka